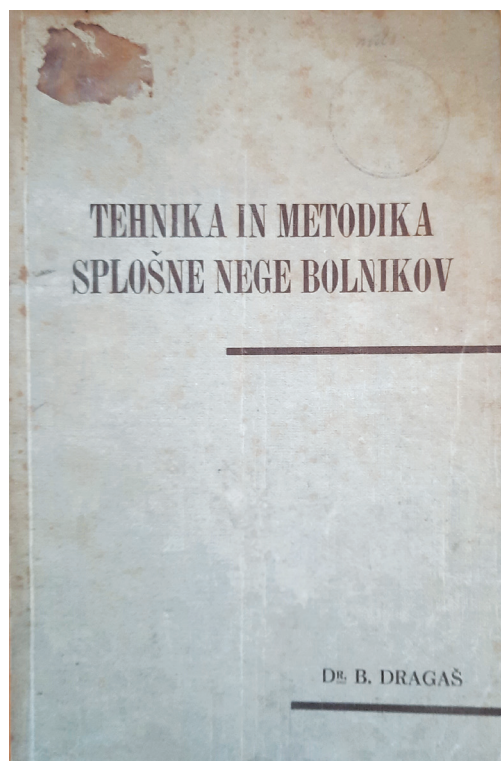

Na kaj vse mora misliti sestra, ko gre v nočno službo

MARJETA BERKOPEC

Leta 1937 je izšel strokovni učbenik z naslovom Tehnika in metodika splošne nege bolnikov, ki ga je napisal dr. Bogoljub Dragaš, takratni ravnatelj Šole za zaščitne sestre v Ljubljani. Avtor je v predgovoru zapisal, da bodo v knjigi sestre in gojenke sestrskih šol za svoj poklic in službo našle navodila tehnične narave, s katerimi se bodo mogle izpopolniti za praktično delo in zadržati v spominu vse, kar so jih poučevali v šoli. Kot učni vodič je bila knjiga namenjena za uporabo v bolnišnicah, socialnomedicinskih ustanovah ter v zasebni negi in praksi. Učbenik je bil z odlokom ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje ter glavnega sanitetnega sveta odobren kot učna knjiga.

Naslovnica učbenika Tehnika in metodika splošne nege bolnikov, ki ga hrani Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto (Vir: Dragaš, 1937)

Poleg navodil za dnevno službo sestre na oddelku zasledimo tudi predpise in dolžnosti za sestrsko delo v nočni službi:

»Nočna sestra (dežurna) se mora čez dan dodobra naspiti in spočiti. Preden nastopi nočno službo, naj zadostno večerja in si pripravi za noč mleka ali kave z mlekom in peciva, ne pa črne kave in čaja, prav tako ne alkoholnih pijač. Pri nočni službi mora opazovati bolnike z dvojno pozornostjo in gledati na vsako izpremembo pri vsakem bolniku. Za nočno službo naj si pripravi prostorne, gorke čevlje, biti mora popolnoma oblečena, obleče naj tudi gorko jopo. Razlikujemo tri vrste nočne službe:

1. Težko nočno službo. Sestra ne sme ležati ne sesti, pač pa mora neprenehoma nadzorovati bolnike od postelje do postelje in izvršiti vse kar je za bolnika potrebno.....
2. Srednje težka nočna služba. Pri tej službi lahko sestra sedi, ker so bolniki le srednje, težko in lahko bolni. Torej sme sesti v naslonjač, mora pa biti bolniku vsak trenutek na razpolago. Izvršiti mora natančno vsa naročila in opravila in pripraviti vse za jutranjo oddajo službe.
3. Lahka nočna služba. Sestra ima pri tej vrsti službe samo lahko bolne bolnike in sme ležati v sobi kraj bolniške sobe, vendar pa mora ostati oblečena in mora pustiti vrata svoje sobe odprta.

Ko je nočna služba končana, mora oddati službo dnevni sestri. Ravnati mora prav tako natančno kot sem prej omenil. Obe sestri morata iti od bolnika do bolnika in dnevna sestra naj si zabeleži vse, kar je treba še storiti in kaj se je pri bolniku zgodilo. Nočna sestra vodi o nočni službi svoj dnevnik, pri oddaji pa naj odda tudi inventar in zapiske o svojih opazovanjih. Sestre naj nastopijo svojo službo točno: nočna ne sme čakati dnevne in dnevna ne nočne. Bolnikov ne sme toliko časa zapustiti, dokler ne nastopijo druge sestre službe.«

O tem, na kaj vse mora biti pozorna sestra, ki odhaja v nočno službo, je pisala tudi Majda Šlajmer Japelj (1972) v Obzorniku zdravstvene nege. Zapis je povzela po avstrijskem Priročniku za sestre. Navodila za dobro opravljeno nočno delo medicinske sestre je strnila v osmih točkah:

1. **Biti mora spočita, torej naj spi enako dolgo, kot spi sicer ponoči.**
2. **Službo mora nastopiti točno, da pravočasno nadomesti kolegico, ki jo čaka, in da lahko v redu prevzame službo.**
3. **Tudi ne sme med nočno službo spati, ležati ali iz oddelka odhajati. Na bolnikov klic mora takoj reagirati, pomagati in poklicati zdravnika, če je potrebno.**
4. **Občasno mora, kar se da tiho, obiskati vse bolniške sobe in pogledati, ali bolniki spijo in kako.**
5. **Izvršiti mora vse, kar je naročeno.**
6. **Natančno mora pisati raport nočne službe, saj so opažanja nočne sestre prav tedaj, ko se ritem življenja v bolniški sobi spremeni, pogosto zelo koristna in pomembna.**
7. **Bolnikov ne budimo prezgodaj, ker nekateri zaspijo šele pozno. Praviloma jih pustimo spati do 6. ure, seveda je odvisno to od celotnega režima bolnikove nege v ustanovi.**
8. **Dnevni sestri vestno poroča.**

Koristni napotki v obeh zapisih so tudi danes še vedno aktualni.

Literatura:

Dragaš, B., 1937. Tehnika in metodika splošne nege bolnikov: strokovni in učni vodič za uporabo v bolnišnicah, socialno medicinskih ustanovah ter v privatni negi in praksi [S. l.:s.n.], pp. 106–107.

Šlajmer-Japelj, M., 1972. Na kaj vse mora misliti sestra, ko odhaja v nočno službo. Novosti - izkušnje - pobude. Obzornik Zdravstvene Nege, 6(1), pp. 52–53. Pridobljeno od <https://obzornik.zbornica-zveza.si/index.php/ObzorZdravNeg/article/view/881>

ČESTITKA

Iskrene čestitke kolegici **Živi Sprogar**,

ki je 31. 1. 2023 na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin z odliko zagovarjala

svoje magistrsko delo z naslovom

Spanje in medicinske sestre v času COVIDA-19 - študija primera v dveh bolnišnicah

Ponosni nanjo.... vsi, ki jo cenimo.